

Iktatószám: _____

PÁLYAKÖVETŐ FELMÉRÉS AZ AGRÁRSZAKKÉPZÉSBEN RÉSZTVEVŐ VÉGZŐS TANULÓK KÖRÉBEN (2020)

Budapest, 2020

Tartalom

Vezetői összefoglaló	3
Problémafelvetés	3
Módszer	3
Eredmények	3
1. Tanulmányok	5
1.1. A válaszadó tanulók képzési háttere, szakterületi jellemzői	5
1.2. Tanulmányi eredmények, szakmai versenyeken való részvétel	8
1.3. Készségek fejlődése és a gyakorlatszerzés lehetőségei	10
1.4. Képzési környezettel kapcsolatos vélemények	12
2. Munkatapasztalatok, pályakép	12
2.1. A szakmai gyakorlatszerzéssel kapcsolatos tapasztalatok	12
2.2. Szakmával kapcsolatos vélemények, jövőbeni tervek	15
3. Szociodemográfiai háttér	20
3.1. A tanulók családi háttere	20
MELLÉKLET	24

Megrendelő

Szervezet

Nemzeti Agrárgazdasági Kamara

Kapcsolattartó

Székely Erika

Igazgató

Szakképzési és Szaktanácsadási

Igazgatóság

szekely.erika@nak.hu

Résztevők

Szerzők

Hamza Eszter

hamza.eszter@aki.naik.hu

Rácz Katalin

racz.katalin@aki.naik.hu

Vásáry Viktória

vasary.viktoria@aki.naik.hu

Közreműködött

Bálint Csaba

balint.csaba@aki.naik.hu

Lőrincz Katalin

lorincz.katalin@aki.naik.hu

Vezetői összefoglaló

Problémafelvetés

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, az Agrárminisztérium, valamint a NAIK Agrárgazdasági Kutatóintézet együttműködése keretében 2020 novemberében az agrárszakképzésben tanuló utolsó éves tanulók körében pályakövető felmérésre került sor a pályán maradás ösztönzését hatékonyan segítő szakpolitikai beavatkozások megalapozása érdekében.

Módszer

A Pályakövető kérdőíves felmérés elvégzésére az Agrárminisztérium fenntartásában működő agrárszakképző intézmények aktív közreműködésével, a végzés előtt álló tanulók körében került sor 2020. november 16. és 27. között. Az elemzés alapjául szolgáló online kérdőív kitöltése név nélkül történt. Az agrárszakképzésben résztvevő tanulók összesen 28 kérdésre adhattak választ a képzéssel kapcsolatos tapasztalataikról, a végzést követő terveikről, a továbbtanulással, munkavállalással kapcsolatos konkrét terveikről.

Eredmények

A kérdőívet összességében 1183 agrárszakképzésben résztvevő tanuló töltötte ki, akiknek több, mint fele (56%) 3 éves szakképző iskolai képzésben, míg 44%-a 4+1 éves technikai képzésben vesz részt. A földrajzi elhelyezkedést tekintve a tanulói válaszok alapvetően egyenletesen reprezentálják a hazai környezetben működő Agrárminisztériumi fenntartásban működő agrárszakképzési centrumokat.

A válaszadó tanulók közel fele (46%) mezőgazdasági ágazathoz tartozó szakmát tanul, mintegy ötödük (19%) élelmiszeripari, 13 százalékuk kertészeti és parképítő, 8 százalékuk pedig agrárgépészethez kapcsolódó képzésben vett részt, a környezetvédelmi területet (-vízgazdálkodást) 2 százalékuk jelölte meg. A válaszadó tanulók körülbelül 10%-a (109 fő az 1164-ből) az egyéb kategóriába sorolta szakmáját.

A válaszadók valamivel több mint, fele közepes tanulónak vallja magát, több, mint harmaduk (37%) jó tanulóként tartja számon magát. A kitűnő és a gyenge tanulók aránya ehhez képest elenyésző, az előbbi mintegy 5 százalék, az utóbbi nem éri el a 4 százalékot. Az elvégzett összefüggésvizsgálatok szerint, akiknek családja gazdálkodik, azok körében nagyobb arányban vannak kitűnő és jó tanulók, illetve a tanulmányi és szakmai versenyeken indulók.

A tanulói tapasztalatok szerint az agrárszakképzésben eltöltött tanulmányok leginkább az alábbi területeken járulnak hozzá a tanulók tudásának és készségeinek fejlődéséhez: Együttműködés egy csapattal; Önálló munkavégző képesség; Gyakorlati szakismeretek; Munkabírási, kitartási; Alkalmazkodóképesség; Fegyelem, szabályok követése; Kéz ügyesség.

A szakképző intézmények által biztosított képzési környezet legpozitívabban értékelt dimenziója az elméleti oktatók felkészültsége. Emellett a kedvezően értékelt területnek számítanak az intézményekben alkalmazott innovatív oktatási módszerek. A felmérés keretében vizsgált dimenziók közül a legkritikusabb véleményt a gyakorlati oktatók felkészültségével kapcsolatban fogalmazták meg a válaszadók.

A válaszadó tanulók többsége (66,3 százaléka) szakmai gyakorlatát a szakképző intézménye gyakorlati képzőhelyén (tanüzem/tangazdaság/tankonyha) szerezi meg. Emellett a duális képzőhelyek közül a legmeghatározóbb jelentőséggel a közepes méretű vállalkozások bírnak. Jelzésértékű, hogy a tanulók mindössze 40 százaléka véli úgy, hogy a gyakorlati képzés teljes mértékben elősegítette, megalapozta a gyakorlati ismeretszerzést. Az egyes szakmákat tekintve a kertészet, parképítés szakterületen tanulók a legelégedettebbek az agrárszakképzés keretében megvalósult szakmai gyakorlattal.

A gyakorlati tapasztalatszerzés szempontjából meghatározó jelentőséggel bírnak az iskolán kívüli tapasztalatszerzési lehetőségek. A válaszadó tanulók közel 60 százaléka eseti jelleggel vagy rendszeresen dolgozott agrárszakképzési tanulmányai alatt. Ötödük a tanult szakmához kapcsolódóan rendszeresen végez munkát, 15,3 százalékuk eseti jelleggel dolgozik a szakmájával megegyező területen.

A szakképzettség megszerzését követően a tanulók bő harmada tervezi a szakmában történő elhelyezkedést. Közel tizedük a képzettség megszerzését követően a szakterületén kívüli munkavállalást tervez. A továbbtanulást tervező tanulók aránya magas, mintegy 32,9 százalék, a többség a jelenlegi szakmához kapcsolódó területen tervez felsőoktatási tanulmányokat. A pályán maradás ösztönzését elősegítő szakpolitikai beavatkozások kiemelt csoportját képezhetik a jövőre vonatkozóan bizonytalan tanulók (13,0%), akiknek egyelőre nincsenek konkrét elképzelései a képzettség megszerzését követő időszakra.

A válaszadó tanulók mintegy 41,0 százalékának az adatfelvétel időszakában még nem volt konkrét állásajánlata. A felmérés eredményei szerint az elhelyezkedésben fontos szerepet töltenek be a közvetlen, személyes kapcsolatok.

A tervezett munkavállalás a felmérés eredményei szerint várhatóan nem jár együtt jelentős földrajzi mobilitással. A konkrét állásajánlattal rendelkező tanulók zömmel a lakóhelyükön, vagy annak közvetlen közelében tervezik az elhelyezkedést.

A tanulók munkabérrrel kapcsolatos várakozásai a tanult szakterülettel és a végzettségi szinttel összefüggésben szóródik, de többségük 150 ezer és 350 ezer forint közötti havi nettó bért tart elfogadhatónak. A szakképző iskolai képzésben tanulók bérigénye alacsonyabb, mint a technikus végzettséget szerző tanulóké és jellemzően az agrárgépész és erdőszeti ágazatban végzős tanulók bérigénye a legmagasabb. A jövőbeni munkahellyel kapcsolatban a tanulók a jó közösséget, a jó keresetet és a nyugodt kellemes munkakörnyezetet tartják a legfontosabb szempontnak.

A tanulók családi háttérével kapcsolatban megállapítható, hogy többségük szüleinek középfokú végzettsége van, nagyjából a diákok felének családtagjai között van olyan, aki a tanult szakmában végzett, vagy a szakmában dolgozik, ez az arány a mezőgazdasági és agrárgépész ágazatban tanuló diákok esetében magasabb.

A felmért agrárszakképzésben tanuló végzés előtt álló diákok 38 százalékának családja gazdálkodik otthon, mintegy 20 százalékuk többféle ágazatban is tevékenykedik. A gazdálkodó családi háttér leginkább a mezőgazdasági és agrárgépész ágazatban tanuló diákokra jellemző,

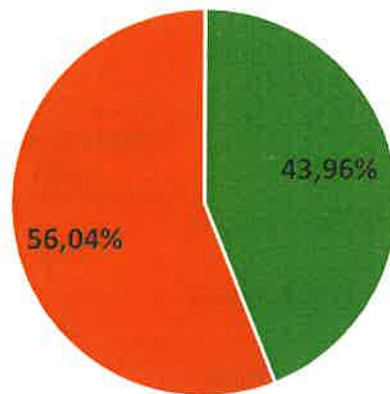
A diákok birtokában lévő tárgyak, digitális eszközök felméréséből arra következtethetünk, hogy a válaszadó tanulók túlnyomó része konszolidált vagyoni háttérű családból érkezett.

1. Tanulmányok

1.1. A válaszadó tanulók képzési háttere, szakterületi jellemzői

Az online kérdőív képzés jellegére vonatkozó kérdését összesen 1019 agrárszakképzésben résztvevő tanuló töltötte ki. **A válaszadók valamivel több, mint fele (56%-a, 571 fő) 3 éves szakképző iskolai képzésben, míg 44%-a (448 fő) 4+1 éves technikumi képzésben vesz részt (1. ábra).**

1. ábra: **A válaszadó tanulók jellemzői a képzés jellege szerint (%)**

■ Technikumi képzés (4+1 éves) ■ Szakképző iskolai képzés (3 éves)

Forrás: Pályakövető felmérés, 2020

A földrajzi elhelyezkedést tekintve **az 1151 darab értékelhető válasz alapvetően egyenletesen reprezentálja a hazai környezetben létrejött agrárszakképzési centrumokat.** A válaszok 25-25 százalékáa a Közép-Magyarországi és az Északi Agrárszakképzési Centrumból, 26 százalékáa a Kisalföldi Agrárszakképzési Centrumból, 21 százalékáa a Déli Agrárszakképzési Centrumból érkezett. Kivételt az Alföldi Agrárszakképzési Centrum képez, 3 százalékkal (33 válasszal) (1. táblázat).

1. táblázat: **A válaszadók száma és aránya az egyes Agrárszakképzési Centrumok szerint**

Agrárszakképzési Centrum neve	Az egyes ASzC-khez tartozó intézmények száma (db)	Beérkezett válaszok száma (db)	Beérkezett válaszok aránya (%)
Alföldi ASzC	10	33	3%
Déli ASzC	12	244	21%
Északi ASzC	11	289	25%
Kisalföldi ASzC	12	294	26%
Közép-Magyarországi ASzC	11	291	25%
Összesen	56	1151	100%

Forrás: Pályakövető felmérés, 2020

A legtöbb válaszadó (103 fő, 9%) az Északi Agrárszakképzési Centrum részét képező Széchenyi István Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Technikumot, Szakképző Iskolát és Kollégiumot képviselte. Ezt az intézményt követte 79, illetve 77 fővel a Kisalföldi Agrárszakképzési Centrum Szombathelyi Élelmiszeripari és Földmérési Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium és a Közép-magyarországi Agrárszakképzési Centrum részét képező Magyar Gyula Kertészeti Technikum és Szakképző Iskola (2. táblázat).

Össességében 17 olyan intézmény volt, ahonnan 10 vagy annál kevesebb válasz érkezett. Az érintett intézmények közül öt az Alföldi, négy a Déli, három-három a Kisalföldi és az Északi, továbbá kettő a Közép-magyarországi Agrárszakképzési Centrumhoz tartozik. (A részletes adatokat lásd az 1. mellékletben).

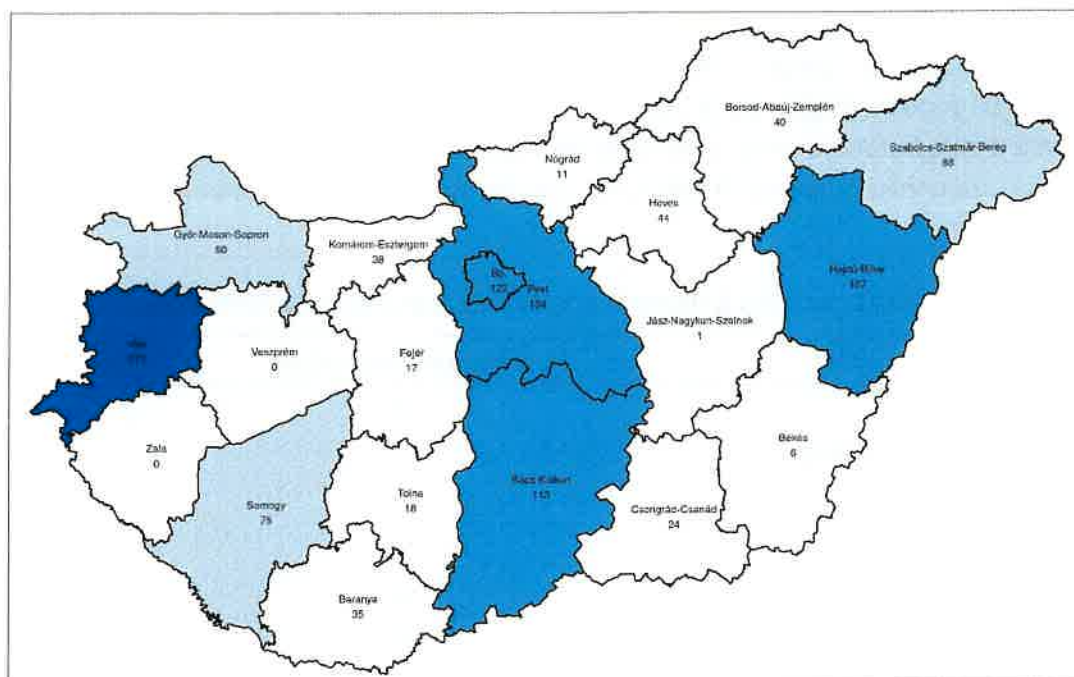
2. táblázat: A válaszadó tanulók intézményi háttere

Intézmény neve	Válaszok száma (db)	Válaszok aránya (%)
Északi ASzC Széchenyi István Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	103	9%
Kisalföldi ASzC Szombathelyi Élelmiszeripari és Földmérési Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	79	7%
Közép-magyarországi ASzC Magyar Gyula Kertészeti Technikum és Szakképző Iskola	77	7%
Kisalföldi ASzC Vépi Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	64	6%
Déli ASzC Móricz Zsigmond Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	62	5%
Közép-magyarországi ASzC Toldi Miklós Élelmiszeripari Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	54	5%
Déli ASzC Jánoshalmi Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	45	4%

Forrás: Pályakövető felmérés, 2020

A válaszadó tanulók szakképzőintézményük székhelye szerinti jellemzőiről elmondható, hogy **két megye (Zala, Veszprém) kivételével Magyarország összes megyéjét reprezentálják. A legtöbb válaszadó, a válaszadók mintegy 15,9 százaléka Vas megyei agrárszakképző intézményben tanul.** Emellett sorrendben a Pest, Bács-Kiskun és Hajdú-Bihar megyében tanuló válaszadók száma a legnagyobb. A négy megye válaszadói teszik ki a pályakövető felmérés keretében megkérdezett tanulók majdnem felét (47,8 százalékát). A fentiek mellett jelentősebb válaszadói körrel képviseltették magukat a Győr-Moson-Sopron, Somogy, valamint Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei agrárszakképző intézmények. E három megyében együttesen a válaszadó tanulók ötöde tanult.

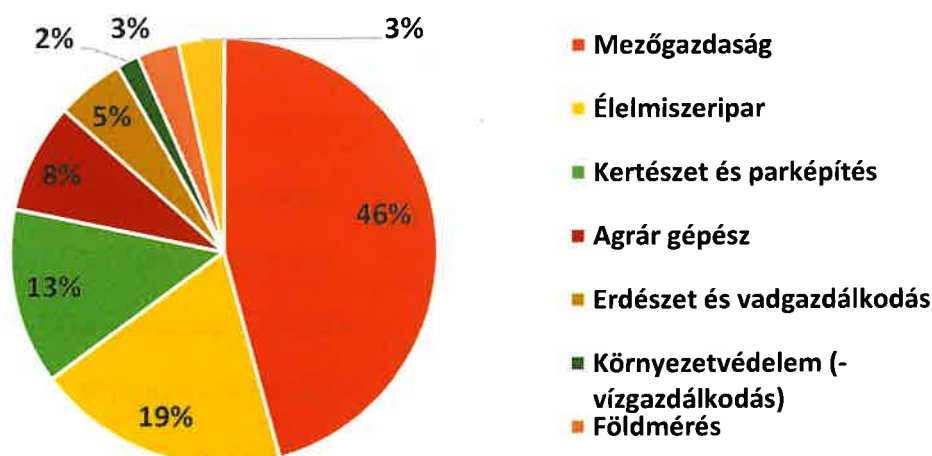
1. ábra: A válaszadók száma szakképző intézményük székhelyének megyéje szerint

Forrás: Pályakövető felmérés, 2020

A válaszadó tanulók közel fele (46%, 523 fő az értékelhető választ adó 1144-ből) **mezőgazdasági ágazathoz tartozó szakmát tanul**, mintegy egyötödük (19%) élelmiszeripari, 13 százalékuk kertészeti és parképítő, 8 százalékuk pedig agrár gépészethez kapcsolódó képzésben vett részt, a környezetvédelmi területet (-vízgyaldálkodást) 2 százalékuk jelölte meg (2. ábra). A válaszadó tanulók körülbelül 10%-a (109 fő az 1164-ből) az egyéb kategóriába sorolta szakmáját. Az egyéb válaszok utólagos kategorizálása alapján 31 válasz a mezőgazdasághoz, 5 az élelmiszeriparhoz, 11 a kertészethez és parképítéshez, egy az agrár gépészethez, további egy az erdészethez és vadgyaldálkodáshoz került besorolásra. A fennmaradó „egyéb” válaszok (40 eset) legnagyobb része (26 eset) a rendezsethez sorolható. A rendezseten túl 10 fő a vendéglátás, turisztika, 2 fő a kereskedelem, 1 fő a közszolgálati ügyintéző és további 1 fő a sport megnevezést jelölte meg.

2. ábra: A válaszadó tanulók által tanult szakmák ágazati besorolása (%)

Forrás: Pályakövető felmérés, 2020

A tanult szakma szakterületi besorolására vonatkozó kérdést összességében 1125 diák válaszolta meg. A válaszok alapján összefoglalóan elmondható, hogy a diákok bizonytalannak mutatkoznak a szakterületük ágazati besorolása tekintetében. Ez a probléma leginkább az agrár gépészeti és a mezőgazdasági ágazatot érinti. **A tanulói válaszok alapján a legtöbb válaszadó a mezőgazdasági gépész (16%) és a mezőgazdasági gépésztechnikus (10%) szakterületen tanul.** Emellett meghatározó még a válaszadók körében a mezőgazdasági technikus, kertész, lovasz, élelmiszertechnikus, illetve virágkötő és virágkereskedő szakterületen végzettséget szerzők száma (3. táblázat).

3. táblázat: **A válaszadó tanulók jellemzői a tanult szakma szakterületi besorolása szerint**

Szakterület	Válaszok száma (db)	Válaszok aránya (%)
Mezőgazdasági gépész	181	16%
Mezőgazdasági gépésztechnikus	112	10%
Mezőgazdasági technikus	67	6%
Kertész	55	5%
Lovász	51	5%
Élelmiszeripari technikus	50	4%
Virágkötő és virágkereskedő	50	4%

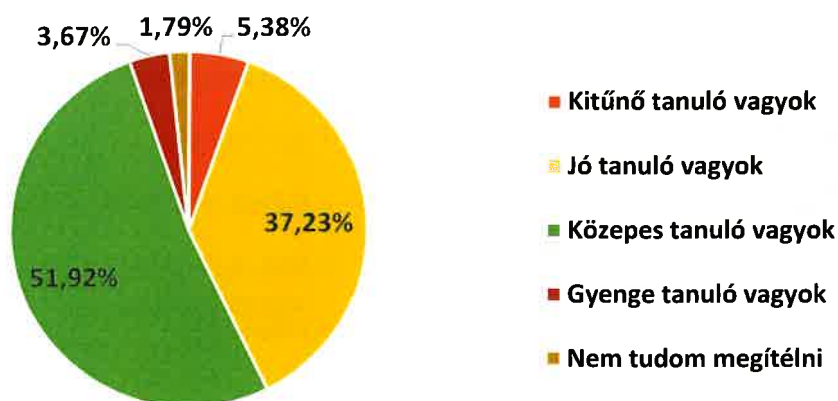
Forrás: Pályakövető felmérés, 2020

A környezetvédelem ágazaton belül a legtöbb választ a környezetvédelmi technikusok adták (15 fő), a földmérés ágazaton belül valamennyi válaszadó (36 fő) földmérő, földügyi és térinformatikai technikusként fog végezni; az erdészet és vadgazdálkodás ágazatot a vadgazdálkodási technikusok (25 fő), valamint az erdészeti és vadgazdálkodási technikusok (21 fő) képviselték.

1.2. Tanulmányi eredmények, szakmai versenyeken való részvétel

A tanulmányi eredményekre vonatkozó kérdést 1171 fő válaszolta meg. **A válaszadók valamivel több mint, fele közepes tanulónak vallja magát,** több, mint egyharmaduk (37%) jó tanulóként tartja számon magát. A kitűnő és a gyenge tanulók aránya ehhez képest elenyésző, az előbbi mintegy 5 százalék, az utóbbi nem éri el a 4 százalékot (3. ábra).

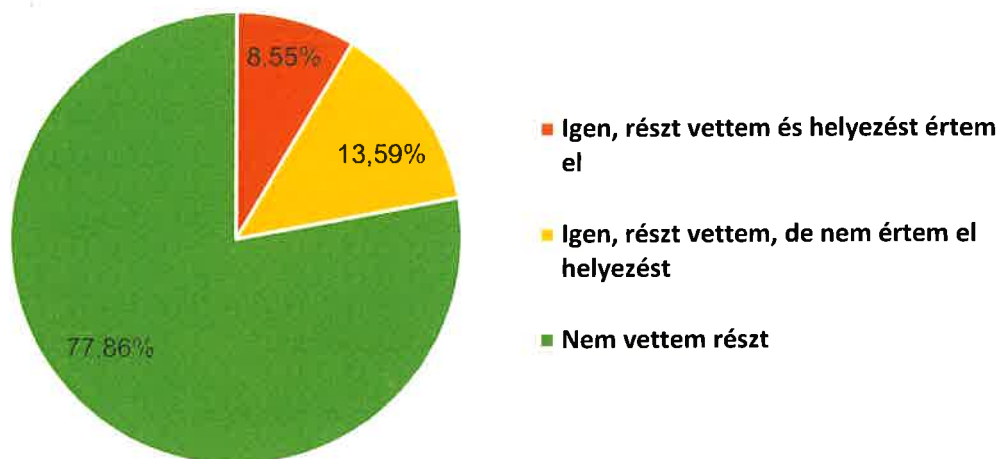
3. ábra: **Tanulmányi eredmény szerinti megoszlás (%)**

Forrás: Pályakövető felmérés, 2020

A szakmai-tanulmányi versenyre vonatkozó kérdést 1170 tanuló válaszolta meg. **A válaszadó tanulók közel negyede (259 fő) agrárszakképzési tanulmányai során részt vett valamilyen tanulmányi, illetve szakmai versenyen (4. ábra).**

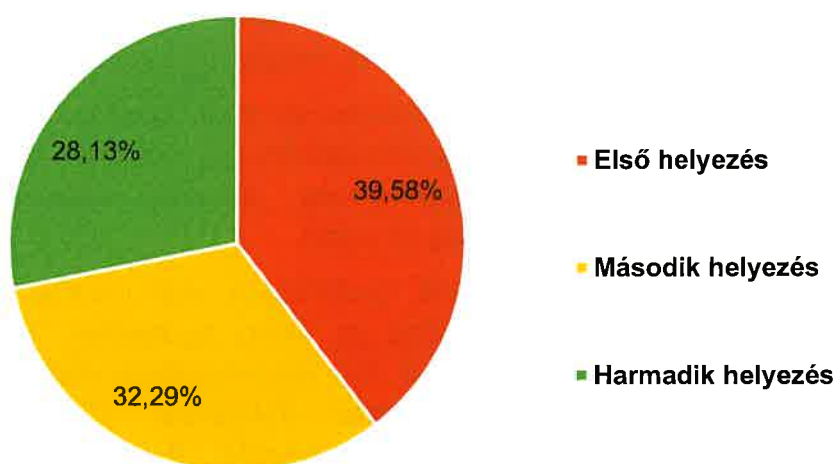
4. ábra: **Tanulmányi, szakmai versenyen résztvevők aránya (%)**

Forrás: Pályakövető felmérés, 2020

A versenyeken résztvevő 259 fő közel 40 százaléka (100 fő) helyezést is elért. A kérdésre választ adó tanulók mintegy 40 százaléka (38 fő) végzett az első helyen, közel egyharmaduk második helyen és kevesebb, mint egyharmaduk a harmadik helyen (5. ábra).

5. ábra: **A szakmai, tanulmányi versenyen helyezést elérő tanulók megoszlása (%)**

Forrás: Pályakövető felmérés, 2020

Az elemzések alapján az is megállapítható, hogy **azon tanulók között, akiknek családja gazdálkodik, nagyobb arányban vannak kitűnő és jó tanulók, illetve a tanulmányi és szakmai versenyeken indulók (4. táblázat).** Továbbá a versenyeken megméretetett diákok nagyobb

arányban nyilatkoztak úgy, hogy van az övékhez hasonló szakterületen végzettséget szerzett, vagy azon a szakterületen dolgozó családtagjuk.

4. táblázat: **Tanulmányi eredmények/ versenyrésztvételek és a családban zajló gazdálkodás összefüggései**

		Gazdálkodtok-e otthon?	Igen	Nem/Nem tudja
Tanulmányi eredmények	Kitűnő tanuló vagyok		6,73%	4,55%
	Jó tanuló vagyok		42,83%	33,79%
	Közepes tanuló vagyok		45,96%	55,59%
	Gyenge tanuló vagyok		2,69%	4,28%
	Nem tudom megítélni		1,79%	1,79%
Részvétel versenyen	Igen vettem részt versenyen és helyezést értem el		11,24%	6,90%
	Igen vettem részt versenyen, de nem értem el helyezést		15,28%	12,55%
	Nem vettem részt		73,48%	80,55%

Forrás: Pályakövető felmérés, 2020

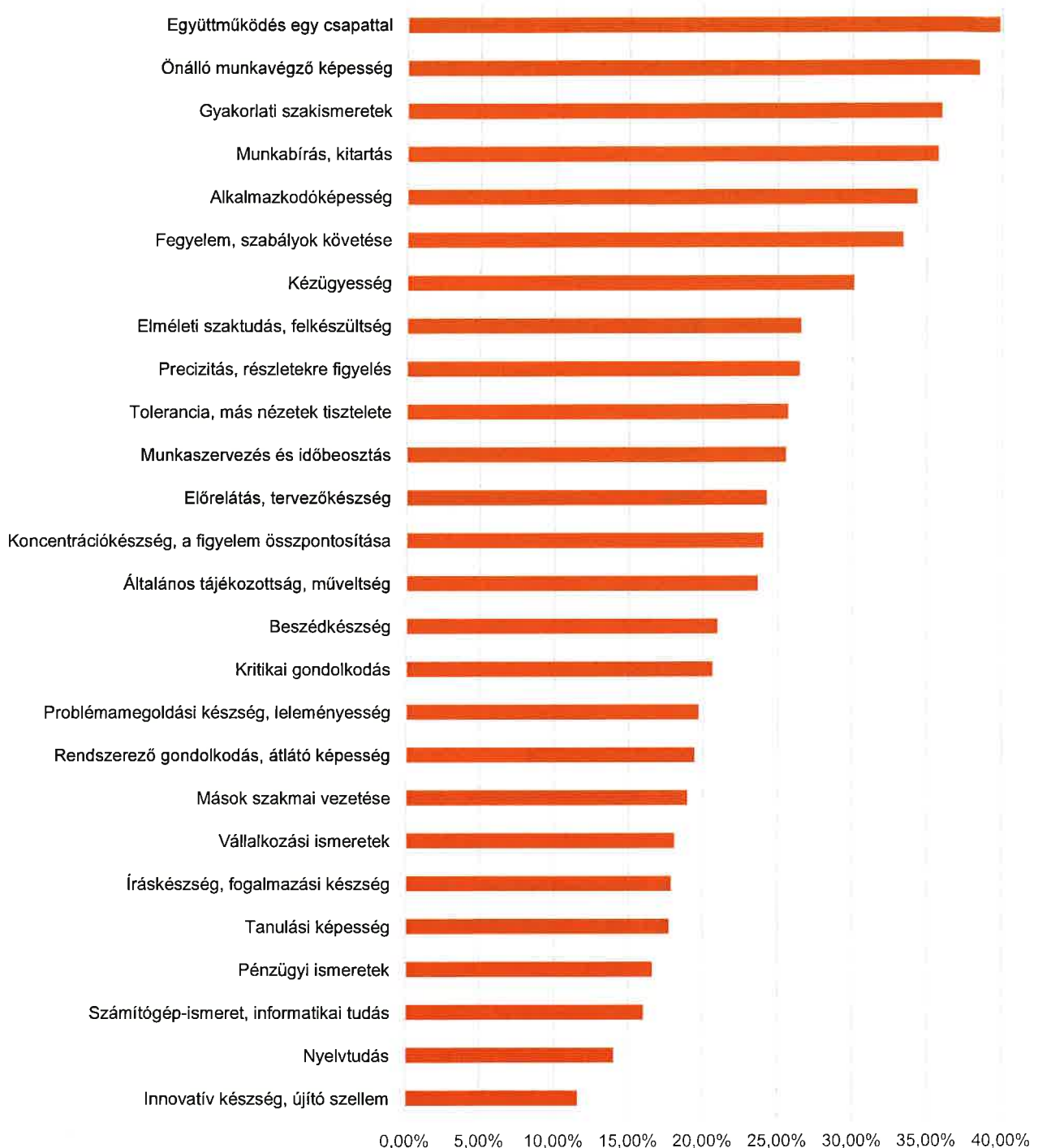
1.3. Készségek fejlődése és a gyakorlatszerzés lehetőségei

A megkérdezett tanulók 1-től 5-ig terjedő skálán értékelték, hogy tapasztalataik szerint az agrárszakképzésben elvégzett tanulmányaik, beleértve az elméleti és gyakorlati képzést is, mennyiben segítettek elő bizonyos területeken tudásuk és készségeik fejlődését. A skálán az 1-es azt jelenti, hogy az agrárszakképzés egyáltalán nem járult hozzá az adott tudás/készség fejlődéséhez; az 5-ös azt, hogy nagyon nagymértékben hozzájárult a készség elmélyítéséhez.

A megkérdezett tanulók az agrárszakképzési tanulmányaik során leginkább az alábbi területeken tudták fejleszteni tudásukat és készségeiket: **Együttműködés egy csapattal; Önálló munkavégző képesség; Gyakorlati szakismeretek; Munkabírási, kitartási; Alkalmazkodóképesség; Fegyelem, szabályok követése; Kézügyesség (6. ábra).**

Mindemellett az agrárszakképzésben folytatott tanulmányok alatt jelentős mértékben tudták fejleszteni a készségeiket a válaszadó tanulók az alábbi területeken: Elméleti szaktudás, felkészültség; Általános tájékozottság, műveltség; Problémamegoldási készség, leleményesség; Koncentrációkészség, a figyelem összpontosítása; Tolerancia, más nézetek tisztelete; Munkaszervezés és időbeosztás; Precizitás, részletekre figyelés; Előrelátás, tervezőkészség.

6. ábra: **Készségek rangsorolása az említések száma alapján***

Forrás: Pályakövető felmérés, 2020

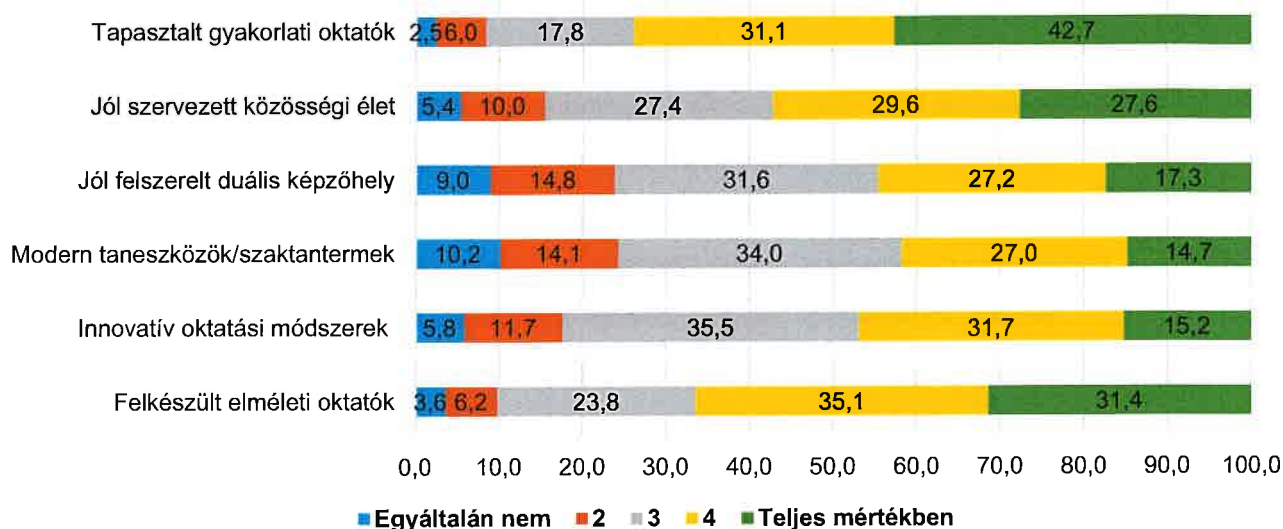
Megjegyzés: Az említések aránya az összes válaszadó (1172) százalékában

A válaszadók legkevésbé a következő területeken érezték fejlődést: Innovatív készség, újító szellem; Tanulási képesség; Pénzügyi ismeretek; Kritikai gondolkodás; Számítógép-ismeret, informatikai tudás; Nyelvtudás; Beszédképesség; Írásképesség, fogalmazási készség; Rendszerező gondolkodás, átlátó képesség; Vállalkozási ismeretek; Mások szakmai vezetése.

1.4. Képzési környezettel kapcsolatos vélemények

A felmérés keretében a válaszadó tanulók hat dimenzióban értékelték az agrárszakképző intézményük által kínált képzési környezetet. A kérdések megválaszolása során egyedül az innovatív oktatási módszerek tekintetében volt jelentős a (8,8%) a nem tudom választ adó tanulók aránya, a többi dimenzióban az adott terület értékeléséhez a válaszadók túlnyomórészt kompetensnek érezték magukat.

7. ábra: **Vélemények a szakképző intézmény környezetéről**

Forrás: Pályakövető felmérés, 2020

Megjegyzés: Az ábra az adott kategóriákban 1-től 5-ig terjedő skálán választ adó tanulók véleményén alapul, a nem tudom válaszok nem kerültek figyelembevételre.

Az egyes dimenziókat tekintve **a legpozitívabban értékelt terület a gyakorlati oktatók felkészültsége**. A válaszadó tanulók mintegy 42,7 százaléka értékelté úgy, hogy intézményében teljes mértékben felkészültek a gyakorlati tanárok, további közel harmaduk jónak ítélte az adott területet. **A megkérdezett tanulók túlnyomórészt pozitívan értékelték az elméleti oktatók felkészültségét is. Összességében 66,5 százalékuk adott négyes, vagy annál magasabb pontszámot erre a területre. A kedvezően értékelt területek között szerepelt a jól szervezett közösségi élet** : a tanulók 57,2 százaléka adott négyest vagy annál magasabb értéket erre a területre. A tanulók szűk fele (46,9%) vélekedett pozitívan az iskolában alkalmazott innovatív oktatási módszerekről. Fontos megjegyezni ugyanakkor, hogy itt volt a legmagasabb (8,9%) a kérdésre válaszolni nem tudók aránya. **A duális képzőhelyek felszereltségével már a válaszadóknak csak 44,5 százaléka volt elégedett**. Hasonlóképpen alacsonyan értékelt területet képezett a taneszközök, szaktantermek felszereltsége. Ezt a területet a válaszadó tanulók 41,7 százaléka értékelté pozitívan (négyesre vagy annál magasabbra).

2. Munkatapasztalatok, pályakép

2.1. A szakmai gyakorlatszerzéssel kapcsolatos tapasztalatok

A válaszadó tanulók túlnyomó többsége, mintegy **66,3 százaléka szakmai gyakorlatát a szakképző intézmény gyakorlati képzőhelyén (tanüzem/tangazdaság/tankonyha) szerezte**.

Emellett a duális képzőhelyek közül **meghatározó jelentőséggel bírnak a közepes méretű vállalkozások**, a kérdésre választ adó tanulók közel ötöde (17,9%) jelölte meg ezt a képzési helyszínt. **Nagyüzemben a válaszadók 14,2 százaléka, családi vállalkozásoknál bő tizedük (11,01%) szerzett szakmai gyakorlati tapasztalatot** (5. táblázat). Az egyéb válaszlehetőséget 60 tanuló jelölte meg. E válaszlehetőségek között több esetben megemlítésre került az Erasmus+ keretein belül Ausztriában, Dániában, Németországban megszerzett szakmai tapasztalat.

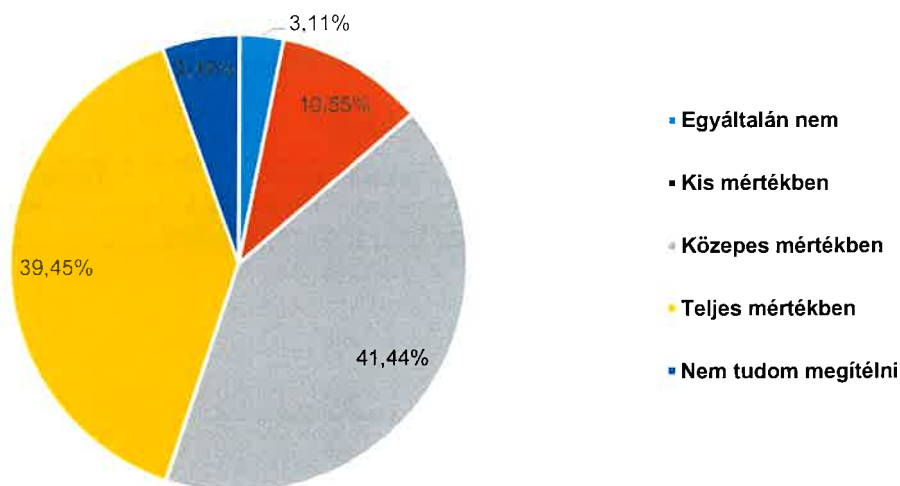
5. táblázat: **A szakmai gyakorlatszerzés módja az agrárszakképzésben**

Gyakorlati képzőhely	Említések száma (db)	Említések aránya az összes válaszadó (1172) százalékában
A szakképző intézmény gyakorlati képzőhelyén (tanüzem/tangazdaság/tankonyha, stb.)	777	66,30
Duális képzőhelyen tanuló szerződéssel	Családi vállalkozásnál, mikrovállalkozásnál	11,01
	Közepes vállalkozásnál	17,92
	Nagyüzemben	14,25
Egyéb helyen	60	5,12

Forrás: Pályakövető felmérés, 2020

A válaszadó tanulók a felmérés keretében értékelhették az agrárszakképzésben eltöltött gyakorlati képzés hozzájárulását a szakmájukhoz kapcsolódó gyakorlati ismeretek megszerzésében. A kérdésre választ adó **tanulók 39,4 százaléka vélekedett úgy, hogy a gyakorlati képzés teljes mértékben elősegítette a gyakorlati ismeretszerzést**. Közepes hozzájárulásról a tanulók 44,4 százaléka számolt be. Figyelemreméltó ugyanakkor, hogy a tanulók bő tizede szerint a gyakorlati képzés csak kismértékben támogatja a gyakorlati tapasztalatszerzést, közel 4 százalékuk szerint pedig a gyakorlati képzés egyáltalán nem segítette elő a szakmai ismeretek gyakorlatban történő elmélyítését (8. ábra).

8. ábra: **Az agrárszakképzésben eltöltött gyakorlati képzés hozzájárulása a gyakorlatszerzéshez**

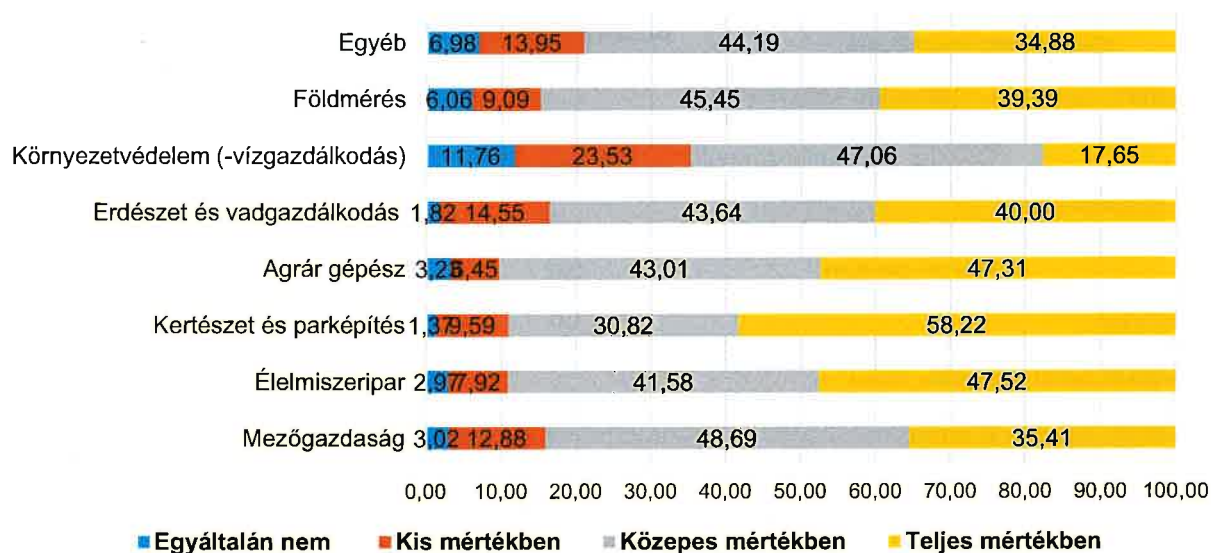

Forrás: Pályakövető felmérés, 2020

Az egyes szakmákat tekintve **a kertészet, parképítés szakterületen tanulók voltak a legelégedettebbek az agrárszakképzés keretében megvalósult szakmai gyakorlattal** (9. ábra).

Az érintett szakterületen tanulók 58,22 százaléka szerint a gyakorlati képzés teljes mértékben hozzájárult az adott szakma szempontjából releváns gyakorlati tapasztalatok elsajátításához. Emellett a gyakorlati képzéssel teljes mértékben elégedett válaszadók aránya az élelmiszeripari képzésekben (47,52%), valamint az agrárgépész (47,31%) tanulók körében magasabb az átlagnál.

9. ábra: **A gyakorlati képzés hozzájárulása a gyakorlati ismeretek megszerzéséhez szakmák szerint, %**

Forrás: Pályakövető felmérés, 2020

Megjegyzés: Az ábra a gyakorlati képzéssel teljes mértékben elégedett válaszadók arányát mutatja

A gyakorlati tapasztalatszerzés szempontjából meghatározó jelentőséggel bírnak az iskolán kívüli tapasztalatszerzési lehetőségek. **A válaszadó tanulók közel 60 százaléka eseti jelleggel vagy rendszeresen dolgozott agrárszakképzési tanulmányai alatt. A tanult szakmához kapcsolódóan ötödük végzett rendszeres munkát, míg 15,3 százalékuk eseti jelleggel dolgozott a szakmájával megegyező területen (6.táblázat).** A szakmán kívül eső eseti vagy rendszeres munkavégzés a válaszadó tanulók 9-9 százalékát jellemezte.

6. táblázat: **Iskolán kívüli munkatapasztalat szerzés**

Kategória	Iskolán kívüli munkatapasztalatszerzés a középiskolai tanulmányok alatt	Említések aránya az összes válaszadó (1172) százalékában
A tanulmányaim alatt nem dolgoztam	469	40,02
A tanulmányaim alatt rendszeresen dolgoztam a családi gazdaságunkban, vállalkozásunkban	206	17,58
A tanulmányaim alatt rendszeresen dolgoztam a szakmámmal megegyező profilú vállalkozásnál	234	19,97
A tanulmányaim alatt eseti jelleggel dolgoztam a szakmámmal megegyező profilú vállalkozásnál	180	15,36
A tanulmányaim alatt rendszeresen dolgoztam nem a szakmámmal megegyező profilú vállalkozásnál	115	9,81
A tanulmányaim alatt eseti jelleggel dolgoztam nem a szakmámmal megegyező profilú vállalkozásnál	106	9,04

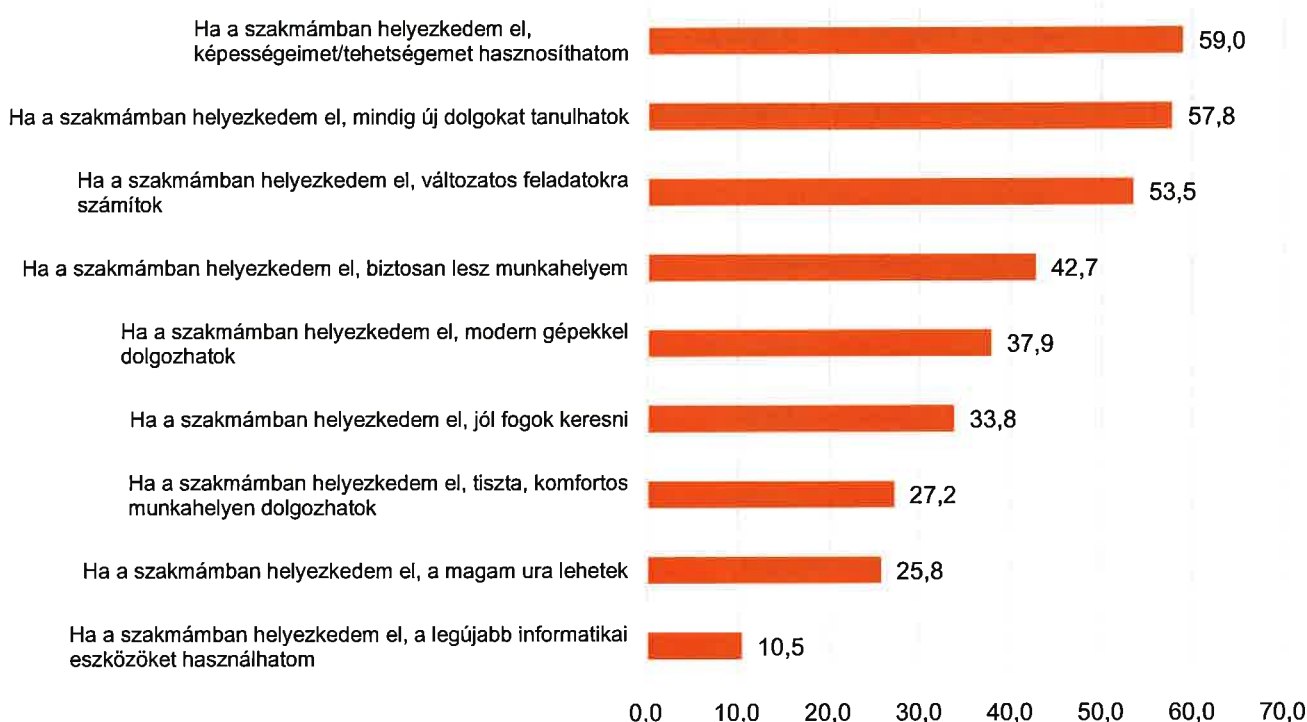
Forrás: Pályakövető felmérés, 2020

2.2. Szakmával kapcsolatos vélemények, jövőbeni tervek

A szakmában történő elhelyezkedéssel kapcsolatos várakozások összetett képet mutatnak. A válaszadók **tanulók többsége (59,0%) szakmáját olyan területnek tekinti, amely lehetőséget ad képességei, tehetsége kibontakoztatására.** A válaszadó tanulók közel hasonló arányban (57,8%) vélekednek úgy, hogy **amennyiben szakmájukban helyezkednek el, folyamatosan új dolgokat tanulhatnak.** Bö felük (53,2%) várakozása szerint az agrárszakmában történő elhelyezkedés **változatos feladatokat kínál.**

Az agrárterületen történő elhelyezkedéstől ugyanakkor csak 44,7 százalékuk várja azt, hogy tartósan lesz munkahelye, 33,8 százalékuk pedig azt, hogy jól fog keresni. Mindössze 37,9 százalékuk véli úgy, hogy amennyiben a szakmájában helyezkedik el, a legmodernebb eszközök használatára lesz módja és csak tizedük számít arra, hogy szakmájában dolgozva a legkorszerűbb informatikai eszközök használatára kap lehetőséget (10. ábra).

10. ábra: A szakmában történő elhelyezkedéssel kapcsolatos várakozások*

Forrás: Pályakövető felmérés, 2020

Megjegyzés: Említések aránya az összes válaszadó (1172) százalékában

A szakképzettség megszerzését követően **a tanulók bő harmada tervezi a szakmában történő elhelyezkedést.** Közel tizedük a képzettség megszerzését követően a szakterületén kívüli munkavállalást tervez. Meglepően magas, **32,9 százalék a továbbtanulást tervező tanulók aránya.** Külföldre költözést a válaszadók mindössze 5 százaléka tervez, egyéb tervekről a válaszadók 3,4 százaléka tett említést. Mindemelllett jelentős (13,0%) azok aránya, akiknek egyelőre nincsenek konkrét elképzelései a képzettség megszerzését követő időszakra (7. táblázat). A pályán maradás ösztönzését elősegítő szakpolitikai beavatkozások különösen ebben a tanulói csoportban kaphatnak jelentőséget.

7. táblázat: **A szakképzettség megszerzése utáni tervek**

Tervek	Említések száma (db)	Megoszlás (%)
Munkát fogok vállalni a szakmámban	412	35,52%
Munkát fogok vállalni, de nem a szakmámban	115	9,91%
Tovább szeretnék tanulni	382	32,93%
Külföldre költözöm	60	5,17%
Még nem tudom, mihez kezdek az iskola befejezése után	151	13,02%
Egyéb terveim vannak	40	3,45%
Összesen	1160	100,00%

Forrás: Pályakövető felmérés, 2020

A továbbtanulásról nyilatkozó tanulók ötöde a szakmájával kapcsolatos egyetemi továbbtanulást tervez nappali tagozaton. A válaszadók 9,5 százaléka a szakmától eltérő területen tervez egyetemi szintű, nappali tagozaton történő továbbtanulást. Mindemellett jelentős arányt (23%) képviselnek a felnőttképzésben továbbtanulni szándékozók, ebből 8 százalékos részarányt képviselnek a szakmával megegyező területen továbbtanulást tervező tanulók (11. ábra).

 11. ábra: **Továbbtanulási irányok a végzős tanulók körében**

Forrás: Pályakövető felmérés, 2020

Megjegyzés: Említések aránya az összes válaszadó (1172) százalékában

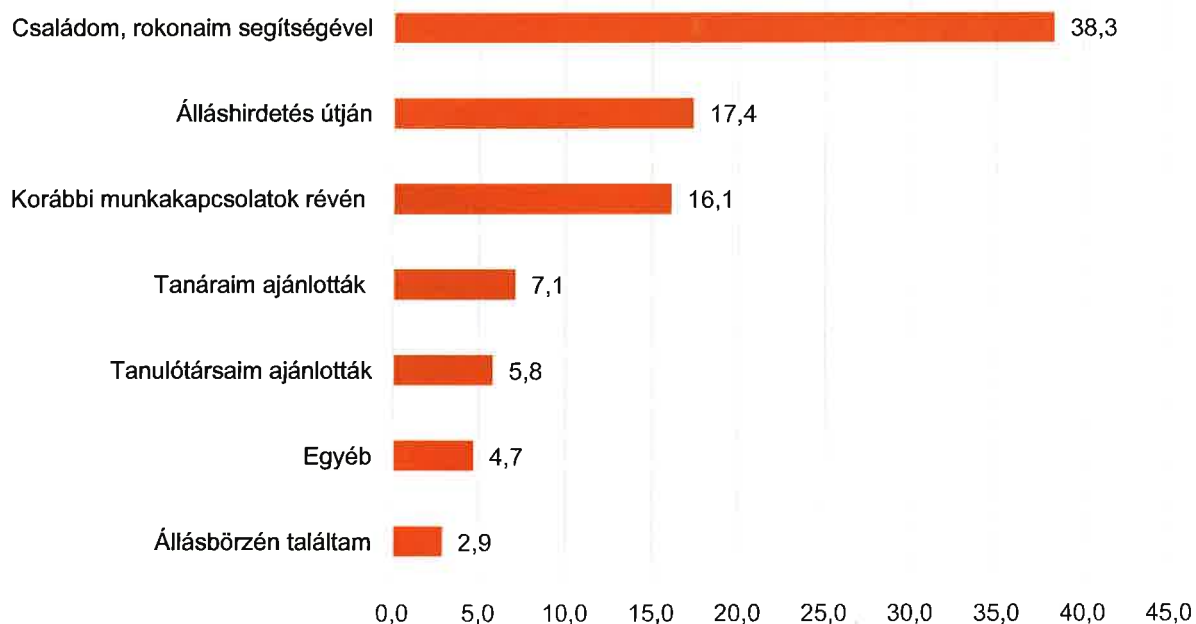
A válaszadó tanulók mintegy 41,0 százalékának az adatfelvétel időszakában még nem volt konkrét állásajánlata. Önálló vállalkozás alapítását a kérdésre választ adó tanulók 13,3 százaléka tervez, minden tizedik válaszadó pedig családja vállalkozásában szeretne munkát vállalni. **Az elhelyezkedésben fontos szerepet töltenek be a közvetlen, személyes kapcsolatok,** erre utal, hogy a válaszadó tanulók 11,8 százaléka ismerős cégnél, további 7,9 százaléka pedig a gyakorlati képzési helyén tervezi a munkába állást. Ismeretlen cégnél 13,2 százalékuk tervez munkavállalást (8.táblázat).

8. táblázat: **A jövőbeni munkahellyel kapcsolatos elképzelések**

Kategória	Említések száma (db)	Megoszlás (%)
Még keresgélek, nincs konkrét ajánlatom	476	41,07%
Önálló vállalkozásba kezdek	155	13,37%
Egy számomra ismeretlen cégnél fogok munkát vállalni	153	13,20%
Ismerősök által működtetett vállalkozásnál fogok dolgozni	137	11,82%
Családom vállalkozásában fogok dolgozni	113	9,75%
A gyakorlati képzési helyemen maradok	92	7,94%
Egyéb	33	2,85%
Összesen	1159	100,00%

Forrás: Pályakövető felmérés, 2020

Azon tanulók, akik már konkrét állásajánlattal rendelkeznek, **zömmel a családtagok, rokonok kapcsolatrendszerén keresztül találtak munkát.** Emellett a munkahelykeresésben meghatározó az álláshirdetések (17,4%), illetve korábbi munkakapcsolatok (16,1%) szerepe, míg az iskolai kapcsolatrendszer (7,1), és különösen az állásbörzék (2,9%) a munkahelykeresésben mérsékelt jelentőséggel bírnak (11. ábra).

 12. ábra: **A munkahelykeresés módja a már álláshellyel rendelkező tanulók körében**

Forrás: Pályakövető felmérés, 2020

Megjegyzés: Említések aránya az összes válaszadó (1172) százalékában

A konkrét állásajánlattal rendelkező tanulók zömmel a lakóhelyükön, vagy annak közvetlen közelében tervezik az elhelyezkedést. A tervezett munkavállalás a felmérés eredményei szerint nem jár együtt jelentős földrajzi mobilitással. Másik megyébe költözést csak minden tizedik tanuló tervez, a budapesti, illetve külföldi munkavállalást pedig mindössze 5,7-5,7 százalékban vették számításba a kérdésre választ adó végzős tanulók (9. táblázat).

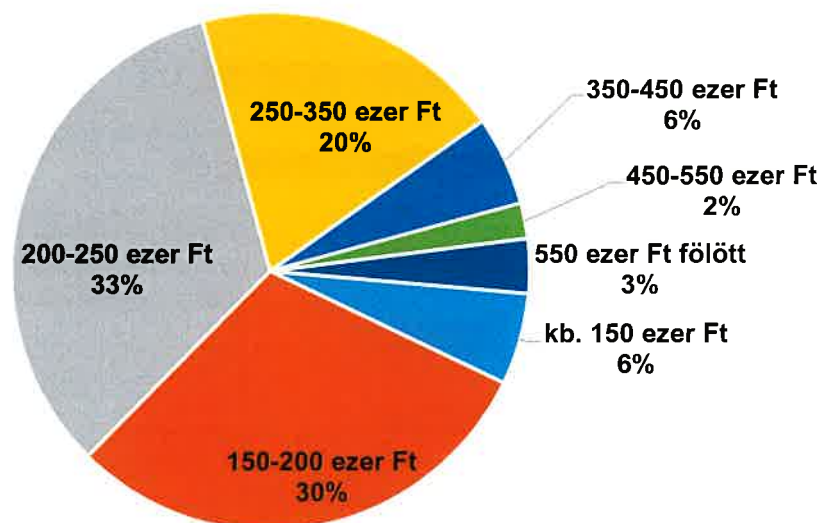
9. táblázat: **A munkahely területi elhelyezkedése**

Kategória	Említések száma (db)	Megoszlás (%)
Lakhely	259	30,43%
Lakhellyel azonos megye	296	34,78%
Lakhellyel azonos járás	111	13,04%
Másik megye	87	10,22%
Budapest	49	5,76%
Külföld	49	5,76%
Összesen	851	100,00%

Forrás: Pályakövető felmérés, 2020

A tanulókat a bérekkel kapcsolatos elvárásaikról is kérdeztük. Az tanulók 14 százaléka nem tudta, vagy nem akarta megválaszolni a kérdést, de a kérdésben véleményt nyilvánító 998 **tanuló többsége (83 százaléka) 150 ezer Ft és 350 ezer Ft közötti havi nettó bért jelölt meg**. A tanulók 6 százaléka elégedett lenne 150 ezer forintos nettó bérrel, 30 százalékuk 150-200 ezer forintos, 33 százalékuk 200-250 ezer forintos és 20 százalékuk 250-350 ezer forintos nettó bért tart elfogadhatónak jövőbeni munkahelyén (13. ábra).

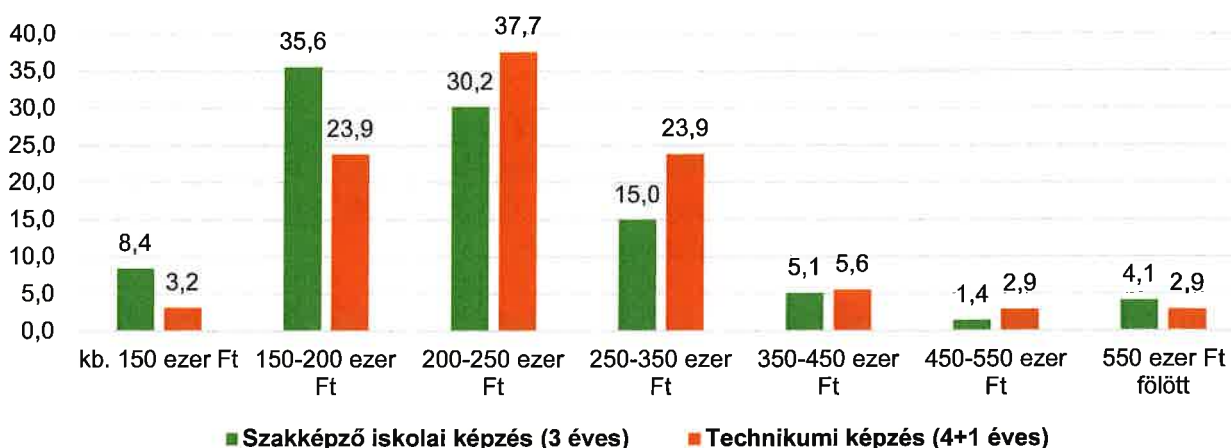
13. ábra: **Mekkora az a havi nettó bér, amit pályakezdő munkavállalóként elfogadhatónak tartanál? N=998**

Forrás: Pályakövető felmérés, 2020

A válaszok összefüggésben a képzési szinttel és a szakterülettel eltéréseket mutatnak. **A szakképző iskolai képzésben tanulók bérigénye jellemzően alacsonyabb, mint a technikai végzettséget szerző tanulóké** (14. ábra). Az alacsonyabb, 200 ezer forint alatti nettó bért nagyobb arányban fogadnák el az élelmiszeriparban tanulók (45,5%-uk) valamint a környezetvédelmi (37,5%-uk) és kertészeti (36,8%-uk) ágazatban tanulók, mint az agrár gépész vagy erdészeti ágazatban tanulók. Jellemzően **az agrár gépész és erdészeti ágazatban végzős tanulók bérigénye a legmagasabb**.

14. ábra: A tanulók bérigény szerinti megoszlása képzési forma szerint, % N=1158

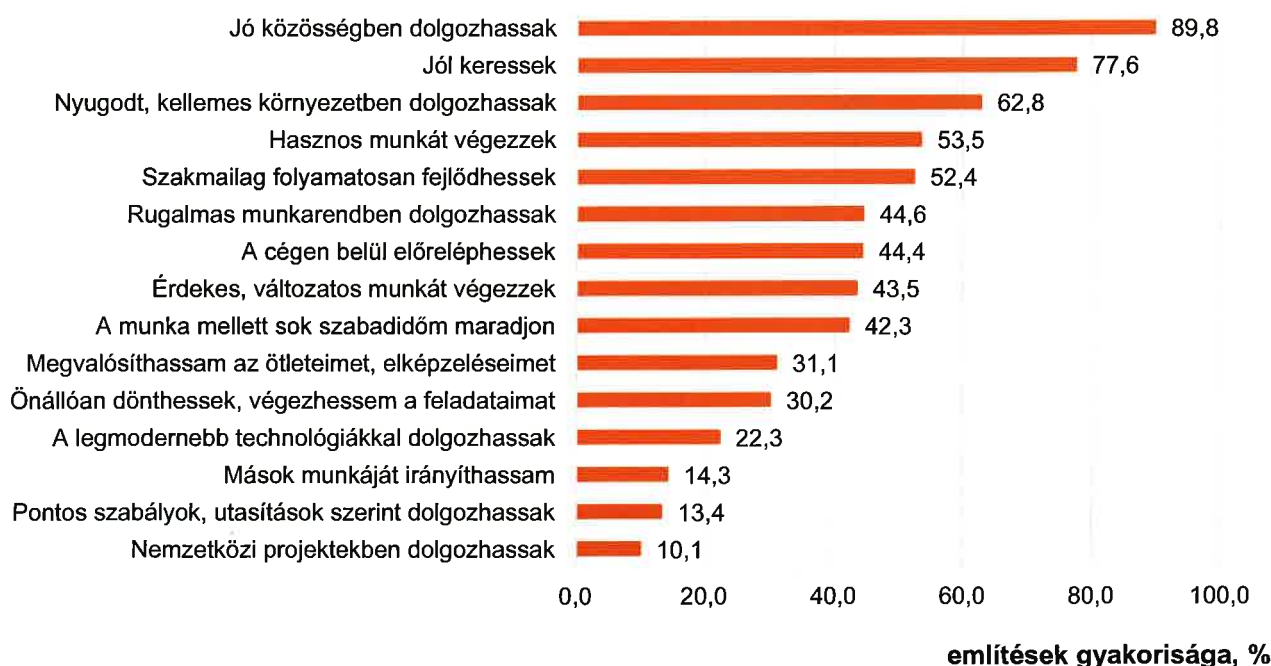

Forrás: Pályakövető felmérés, 2020

A jövőbeni munkahellyel kapcsolatos elvárások tekintetében a tanulók legnagyobb arányban a jó közösséget jelölték meg, a válaszadó tanulók 90 százalékánál ez a szempont a legfontosabb öt között szerepel. A jó kereset, mint szempont csak a második elvárási rangsorban, ettől függetlenül a tanulók 78 százaléka jelölte meg. A tanulók harmadik leggyakrabban említett elvárása a nyugodt kellemes munkakörnyezet. A diákok valamivel több, mint fele jelölte meg a hasznos munkavégzést és a szakmai fejlődés lehetőségét, mint elvárást.

A válaszok alapján megállapítható, hogy az agrárszakképzésben tanuló diákok többsége nem készül vezetői pozícióba, legalábbis a végzést követően nem, hiszen csupán 14 százalékuk jelölte meg azt az elvárást, hogy mások munkáját irányíthassa.

15. ábra: A jövőbeni munkahellyel kapcsolatos elvárások, említések száma (db) N=1160

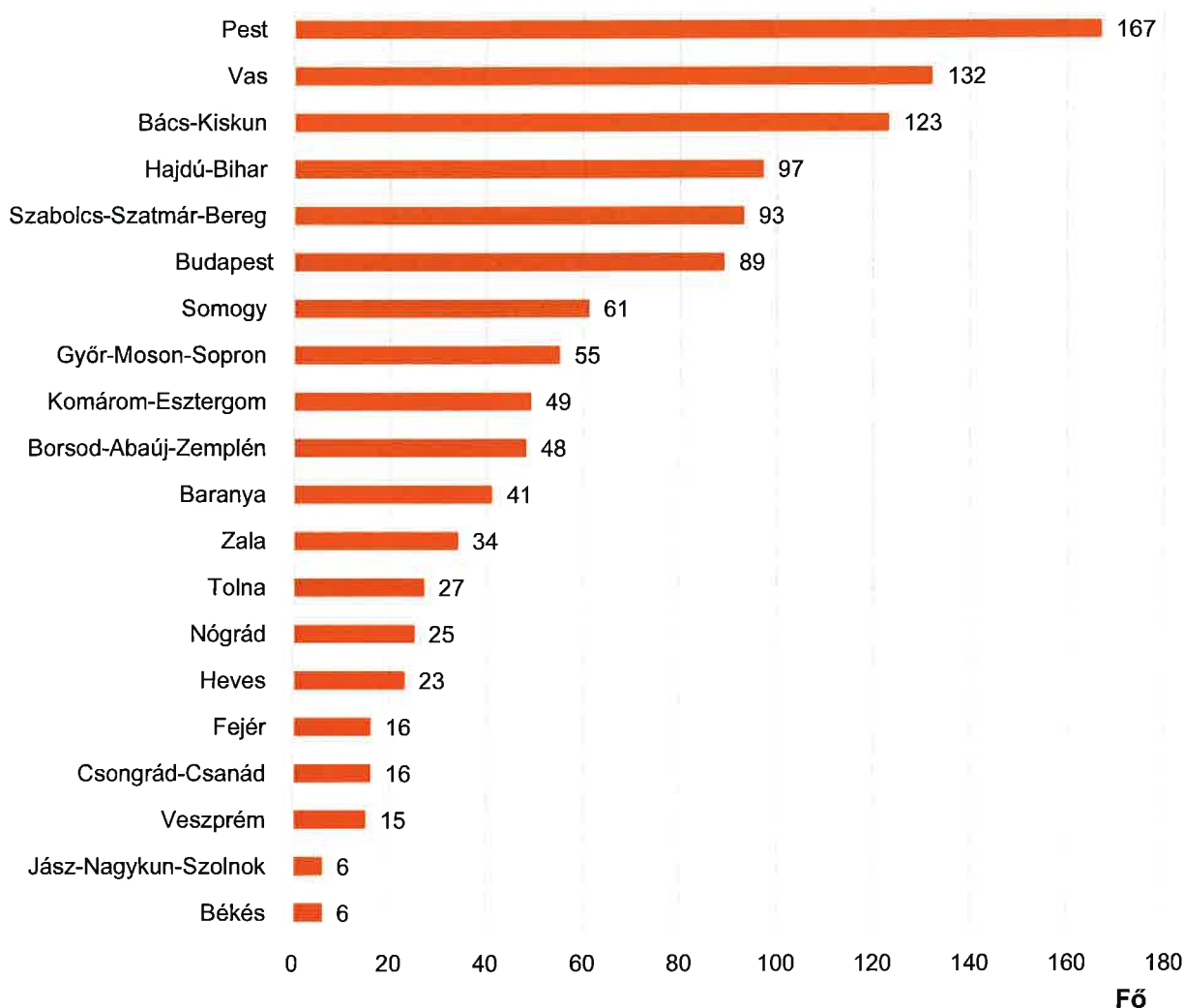
Forrás: Pályakövető felmérés, 2020

3. Szociodemográfiai háttér

3.1. A tanulók családi háttere

A tanulók lakhelyük szerint az egész ország területéről részt vettek a felmérésben, viszont megoszlásuk egyenlőtlen a mintában. A legtöbben Pest megyében (15%), Vas megyében (11,8 %) és Bács-Kiskun megyében (11,0%) laknak, ugyanakkor 1 százalék alatti a felmérésben résztvevő tanulók aránya Jász-Nagykun-Szolnok és Békés megyéből.

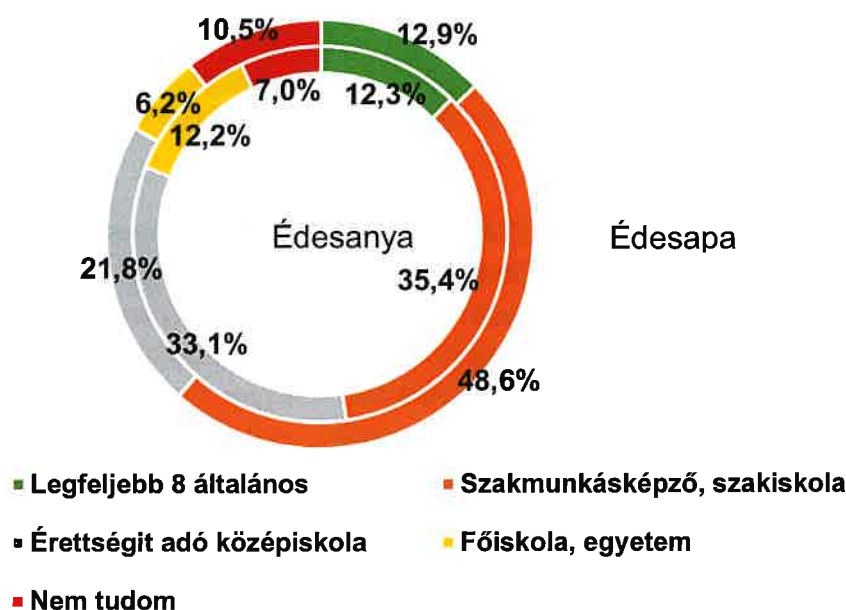
16. ábra: **A felmérésben résztvevő tanulók száma lakóhelyük megyéje szerint, fő N=1123**

Forrás: Pályakövető felmérés, 2020

A tanulók többségének (mintegy 70 százalékuknak) **szülei középfokú végzettségű**, mintegy 12 százalékot tesz ki azon diákok aránya, akiknek szülei legfeljebb 8 általánost végeztek. A tanulók 12 százalékának édesanyja, mintegy 6 százalékának édesapja végzett egyetemet vagy főiskolát (17. ábra).

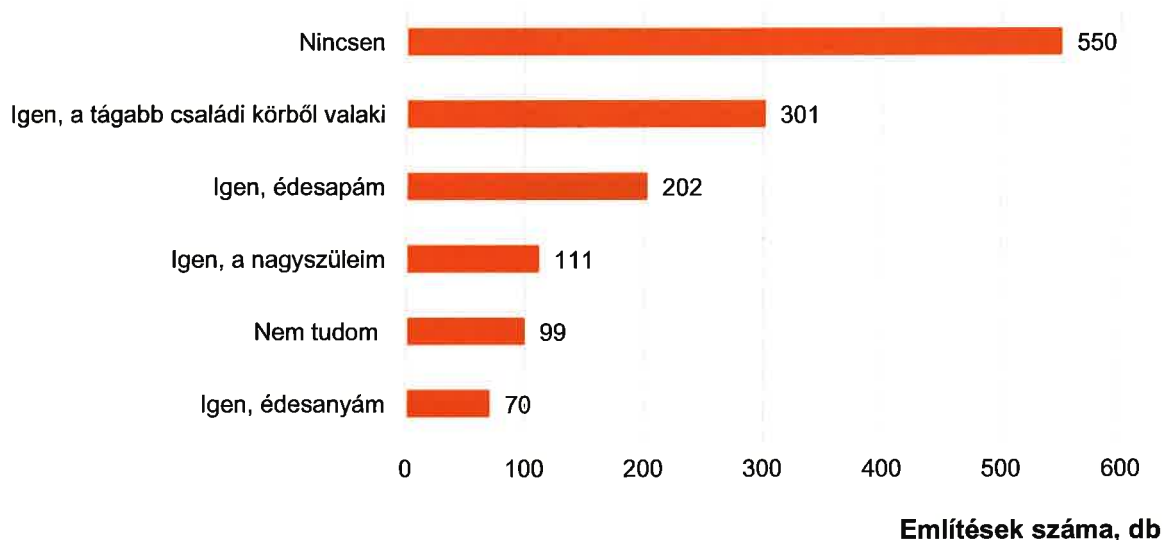
17. ábra: A felmérésben szereplő tanulók szüleinek legmagasabb iskolai végzettsége (%)
N=1157

Forrás: Pályakövető felmérés, 2020

A diákok mintegy fele (53%) úgy jelentkezett az adott középiskolába, hogy nem volt a családban minta, **nem volt olyan családtag, rokon, aki hasonló szakterületen tanult volna, vagy azon a területen dolgozna.** Mintegy negyede a tanulóknak nyilatkozta azt, hogy tágabb családi körből valamely rokon kapcsolódik a szakterülethez. Összesen 202 diáknak (17%) az édesapja, a diákok 10 százalékának nagyszülei, 6 százalékának pedig édesanyja tanult vagy dolgozik a szakmában (18. ábra).

18. ábra: **Van-e a családotban a Tiédhez hasonló szakterületen végzettséget szerzett, vagy ezen a szakterületen dolgozó családtag? Említések száma, db N=1164**

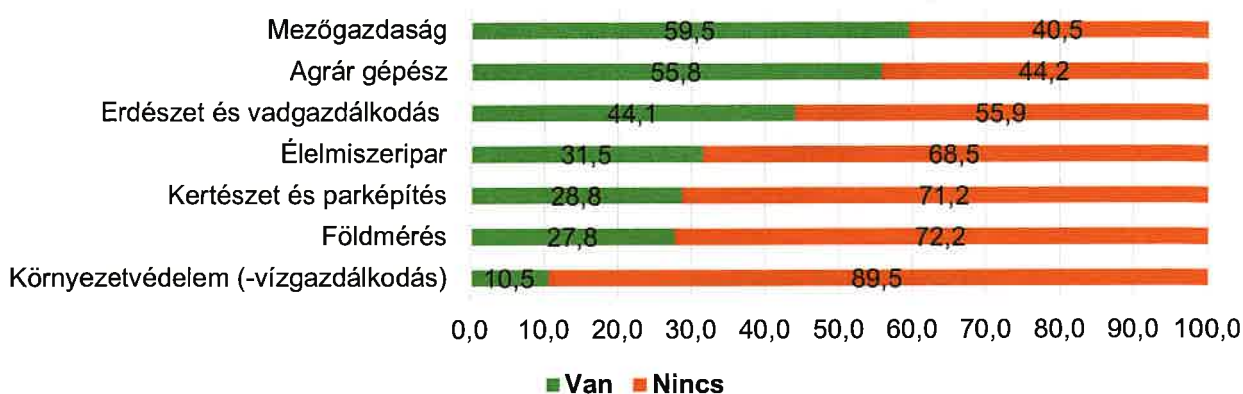

Forrás: Pályakövető felmérés, 2020

Jelentős különbség mutatkozik a választott szakterületek között a családi „minta” követés terén. Míg a **mezőgazdasági és agrárgépész ágazatban tanulók több mint felének családtagjai között**

van olyan, aki hasonló területen végzett, vagy a szakmában dolgozik, addig az élelmiszeripari, kertész, vagy földmérés ágazatban tanulók között csak 30 százalék a családi mintával rendelkező diákok aránya (19. ábra).

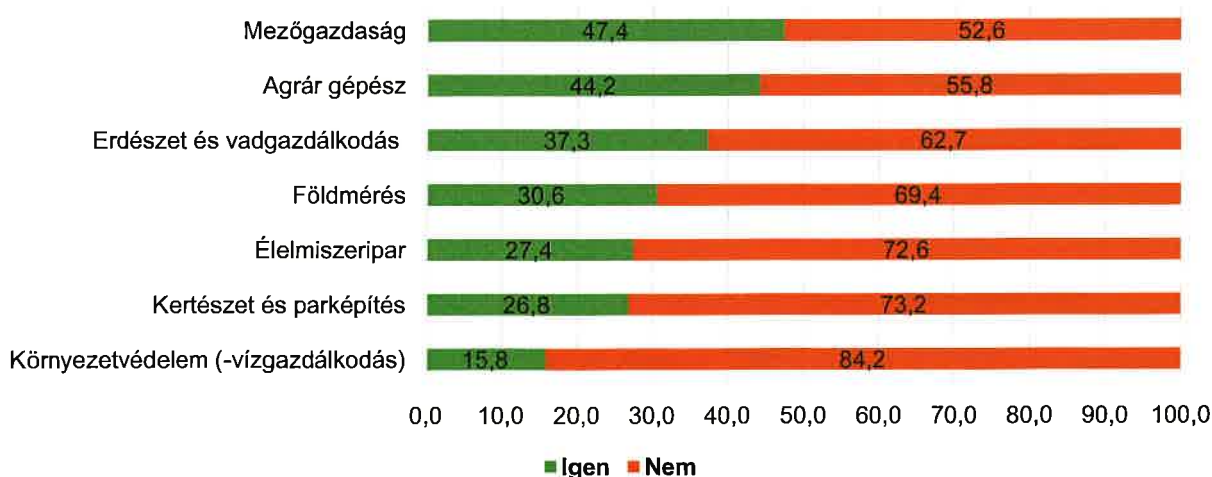
19. ábra: **Van-e a családban a Tiédhez hasonló szakterületen végzettséget szerzett, vagy ezen a szakterületen dolgozó családtag? A válaszok megoszlása ágazatonként, % N=1164**

Forrás: Pályakövető felmérés, 2020

A felmért agrárszakképzésben tanuló végzés előtt álló diákok 38 százalékának családja gazdálkodik otthon, mintegy 20 százalékuk többféle ágazatban is tevékenykedik. A gazdálkodó családok mintegy 60 százaléka növénytermesztő, 52 százalékuk állatot (is) tart, kertészzel a családok 23, erdészettel 7, élelmiszerfeldolgozással 6 százaléka foglalkozik. **A gazdálkodó családi háttér leginkább a mezőgazdasági és agrár gépész ágazatban tanuló diákokra jellemző**, körükben azok aránya, akik otthon gazdálkodnak, eléri a 44-47 százalékot (20. ábra). A gazdálkodó családi háttér megléte a környezetvédelem, vízgazdálkodás ágazatban tanuló diákokra jellemző legkevésbé.

20. ábra: **Gazdálkodtok-e otthon? A válaszok megoszlása a tanult szakterület szerint, % N=1120**

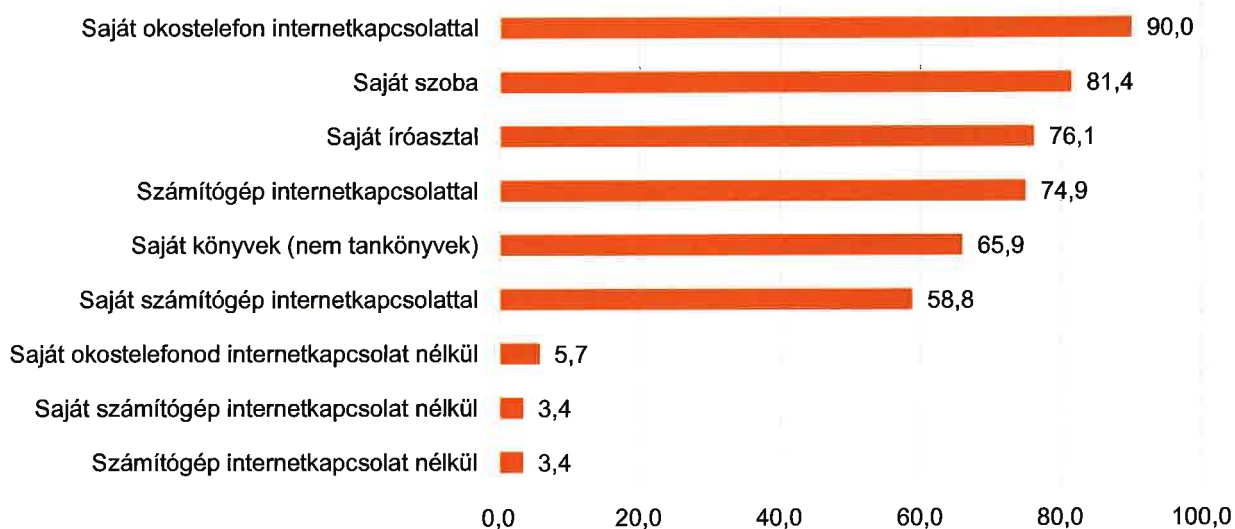

Forrás: Pályakövető felmérés, 2020

A tanulók szociodemográfiai háttérének feltárásánál – a GDPR-szabályokra tekintettel – néhány olyan vagyontárgy meglétére kérdeztünk rá, amelyek rálátást engednek a felmérésben részt vevő tanulók vagoni helyzetére.

A felmért tanulók 90 százaléka rendelkezik internetkapcsolattal ellátott okostelefonnal és 75 százalékuk otthonában internethez kapcsolt számítógép is megtalálható. A diákok 81 százalékának saját szobája, 76 százalékuknak saját íróasztala van. Saját könyvei a válaszadók 65,9 százalékának van, ami a fent leírtak viszonylatában inkább a könyvek jelentőségének csökkenését jelzi, mint a gazdasági státusz szintjét. Saját, internetkapcsolattal ellátott számítógépe a tanulók több mint felének van (58,8 százalék) (21. ábra). A válaszok alapján arra lehet következtetni, hogy a **felmérésben részt vevő tanulók túlnyomó része konszolidált vagyoni háttérű családból érkezett.**

21. ábra: A felmérésben részt vevő tanulók birtokában/otthonában megtalálható vagyontárgyak jelöléseinek gyakorisága, % N=1164

Forrás: Pályakövető felmérés, 2020

MELLÉKLET

1. melléklet: Intézményenkénti válaszok száma és aránya

Név	Válaszok száma	Válaszok aránya
Északi ASzC Széchenyi István Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	103	9%
Kisalföldi ASzC Szombathelyi Élelmiszeripari és Földmérési Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	79	7%
Közép-magyarországi ASzC Magyar Gyula Kertészeti Technikum és Szakképző Iskola	77	7%
Kisalföldi ASzC Vépi Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	64	6%
Déli ASzC Móricz Zsigmond Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	62	5%
Közép-magyarországi ASzC Toldi Miklós Élelmiszeripari Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	54	5%
Déli ASzC Jánoshalmi Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	45	4%
Kisalföldi ASzC Csukás Zoltán Mezőgazdasági Technikum és Szakképző Iskola	39	3%
Kisalföldi ASzC Jávorka Sándor Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	39	3%
Közép-magyarországi ASzC Varga Márton Kertészeti és Földmérési Technikum és Kollégium	36	3%
Déli ASzC Bereczki Máté Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Technikum, Szakképző Iskola	35	3%
Kisalföldi ASzC Herman Ottó Környezetvédelmi és Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	34	3%
Északi ASzC Vay Ádám Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	33	3%
Közép-magyarországi ASzC Táncsics Mihály Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	33	3%
Közép-magyarországi ASzC Pálóczi Horváth István Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	30	3%
Északi ASzC Westsik Vilmos Élelmiszeripari Technikum és Szakképző Iskola	29	3%
Déli ASzC Kiskunfélegyházi Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	24	2%
Északi ASzC Mátra Erdészeti Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	24	2%
Északi ASzC Serényi Béla Mezőgazdasági Technikum és Szakképző Iskola	24	2%
Közép-magyarországi ASzC Fáy András Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	24	2%
Déli ASzC Ujhelyi Imre Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	21	2%
Északi ASzC Pétervásárai Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	21	2%
Kisalföldi ASzC Veres Péter Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	21	2%

Északi ASzC Lippai János Mezőgazdasági Technikum és Szakképző Iskola	17	1%
Alföldi ASzC Bedő Albert Erdészeti Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	16	1%
Déli ASzC Apponyi Sándor Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	16	1%
Déli ASzC Kinizsi Pál Élelmiszeripari Technikum és Szakképző Iskola	14	1%
Északi ASzC Bárczay János Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	13	1%
Északi ASzC Baross László Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	12	1%
Közép-magyarországi ASzC Bercsényi Miklós Élelmiszeripari Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	12	1%
Közép-magyarországi ASzC Liphay Béla Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	12	1%
Déli ASzC Teleki Zsigmond Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	10	1%
Kisalföldi ASzC Eötvös József Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	10	1%
Déli ASzC Kocsis Pál Mezőgazdasági és Környezetvédelmi Technikum és Szakképző Iskola	9	1%
Közép-magyarországi ASzC Pesti Barnabás Élelmiszeripari Technikum és Szakképző Iskola	8	1%
Északi ASzC Széchenyi István Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium Brózik Dezső Tagintézménye	7	1%
Kisalföldi ASzC Dr. Entz Ferenc Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	7	1%
Alföldi ASzC Galamb József Mezőgazdasági Technikum és Szakképző Iskola	6	1%
Alföldi ASzC Kétegyházi Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	6	1%
Északi ASzC Debreczeni Márton Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Technikum és Szakképző Iskola	5	0%
Közép-magyarországi ASzC Dr. Szepesi László Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	5	0%
Déli ASzC Csapó Dániel Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	4	0%
Déli ASzC Sellyei Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	4	0%
Alföldi ASzC Bartha János Kertészeti Technikum és Szakképző Iskola	2	0%
Alföldi ASzC Fodor József Élelmiszeripari Technikum és Szakképző Iskola	2	0%
Alföldi ASzC Kenderesi Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	1	0%
Északi ASzC Tokaji Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	1	0%
Kisalföldi ASzC Pettkó-Szandtner Tibor Lovas Szakképző Iskola és Kollégium	1	0%

Forrás: Pályakövető felmérés, 2020

2. melléklet: Szakterületenkénti válaszok száma és arány

Szakterület megnevezése	Válaszok száma	Válaszok aránya
Mezőgazdasági gépész	181	16%
Mezőgazdasági gépésztechnikus	112	10%
Mezőgazdasági technikus	67	6%
Kertész	55	5%
Lovász	51	5%
Élelmiszeripari technikus	50	4%
Virágkötő és virágkereskedő	50	4%
Állattenyésztő és állategészségügyi technikus	43	4%
Gazda	41	4%
Földmérő, földügyi és térinformatikai technikus	36	3%
Dísznövénykertész	35	3%
Élelmiszeripari szakmunkás*	30	3%
Pék	30	3%
Állattartó szakmunkás	27	2%
Parképítő és fenntartó technikus	27	2%
Édesipari termékgyártó	26	2%
Vadgazdálkodási technikus	25	2%
Virágkötő	25	2%
Pék-cukrász	23	2%
Családi gazdálkodó	21	2%
Erdészeti és vadgazdálkodási technikus*	21	2%
Környezetvédelmi technikus	15	1%
Élelmiszeripari analitikus technikus	13	1%
Erdésztechnikus	12	1%
Falusi vendéglátó	11	1%
Kistermelői élelmiszerelőállító, falusi vendéglátó	10	1%
Mezőgazdasági gépjavító*	10	1%
Mezőgazdasági munkás	10	1%
Sütő- és cukrászipari szaktechnikus*	9	1%
Élelmiszeripari gépésztechnikus	8	1%

Húsipari termékgyártó	8	1%
Szőlész-borász	8	1%
Faiskolai kertész	7	1%
Parkgondozó	7	1%
Állatgondozó	3	0%
Kerti munkás	3	0%
Csontozó munkás	2	0%
Erjedés- és üdítőital-ipari termékgyártó	2	0%
Hulladékgyártó szaktechnikus*	2	0%
Virágdekoratőr	2	0%
Belovagló	1	0%
Családellátó	1	0%
Hulladékgyűjtő és -szállító	1	0%
Hús- és baromfiipari szaktechnikus*	1	0%
Környezetvédelmi-mérés szaktechnikus*	1	0%
Motorfűrész-kezelő	1	0%
Vidékfejlesztési szaktechnikus*	1	0%
Összesen	1125	100%

Forrás: Pályakövető felmérés, 2020

* A megjelölt szakterületek esetében a válaszok helyessége kérdéses, ugyanis ezen OKJ-s képzések a felmérés tanévében (2020/2021-es tanév) már kifutottak, vagy 1 éves szakképesítés-ráépülésként 2020 szeptemberétől már nem lehetett őket indítani. Ennek ellenére a feldolgozás során ezeket a válaszokat is figyelembe vettük, azzal a feltételezéssel élve, hogy a válaszadók vélhetően a megadott szakterülettel rokon területen szereznek szakmai végzettséget.

Kelt: Budapest, 2020.december 17.

Dr. Goda Pál
 Igazgató
 NAIK Agrárgazdasági Kutatóintézet

